

IZHAJA VSAKI DAN

Ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesmične števe, se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih sabakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Pustoljni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergn itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, semrtaice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanjšaj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V ednosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si se vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgie Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“ - Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgie Galatti št. 18.

Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo Edinost.

Podpisani odbor vabi zaupnike vseh kategorij „N. D. O.“ in vse člane političnega društva „Edinost“, ki volijo v mestu, ter od njih vpeljane osebe na

Volilno zborovanje

ki bo v prostorih „N. D. O.“, ul. Lavatoio 1, 1. nadstropje, danes ob 7. in pol uri zvečer

Shod je izredne važnosti; naj nihče izmed vabljenih ne manjka!

Odbor

političnega društva „Edinost“

SLOVENSKI VOLILCI mesta

in okolice so vabljeni, naj pridejo v čim večjem številu na

:: volilne shode ::

katere priredi podpisano društvo v nedeljo, 23. t. m.

in sicer:

1. pri sv. Jakobu v prostorih „Konsum. društva“ ob 10. uri dopoldne.
2. pri sv. Ivanu v prostorih „Gospodarskega društva“ na Ferdeniči ob 4. uri popol.
3. na Opčinah v dvorani g.e. Jamškove ob 4. uri popol.

Politično društvo EDINOST.

BRZOJAVNE VESTI.

Nadomestne deželno-zborske volitve na Češkem.

PRAGA 18. Pri ožjih nadomestnih volitvah za češki deželni zbor za mesta Visoke, Myto, Skuč in Himsko je dobil naroden socijalist dr. Hlinak 801 in mladočeh dr. Meteika 699 glasov. Izvoljen je torej dr. Hlinak.

Volitve na Štajerskem.

CELJE 18. — Pri včerajšnjih deželno-zborskih volitvah kmečkih občin je bilo izvoljenih 8 pristaev „Kmetijske zveze“. Iz ptujkega okraja še ni končnega poročila.

Izvolski postane poslanik v Rimu, Dolgoruki na Dunaju

BEROLIN 18. „Voss. Zeitung“ poroča iz Petrograda: Zgotovlja se v pozitivni obliki, da bo Izvolki imenovan poslanikom v Rimu, knez Dolgoruki pa poslanikom na Dunaju.

MONAKOVO 18. Ruski minister za unanje stvari Izvolki je danes dopoldne odpotoval v Lucerne. Na svojem povratku se ustavi v Rimu, odkoder odide v Petrograd.

PODLISTEK.

London, največje mesto na svetu!

Piše Cecil Pleško.

IV.

Promet.

Po vseh mestih kontinenta je prodrli v zadnjem desetletju zmagonosno električni tramvaj. Ulice so vse križem preprežene s trom in napeljavajo električne sile, dolgi vozovi se premikajo po tiru z veliko naglico in kratkih odmorih. Tako nadomeščajo in izpolnjujejo vse nedostatke ostalih železnic.

Razsežnost velikih mest je danes taka, da je uren vehikel neobhodno potreben, ako naj se ne zapravlja polovice dneva z golim tekanjem iz enega dela mesta v drugega. Vprašanje torej ni v toliki vrsti vprašanje udobnosti kakor ekonomije in dela. Saj pravi stari angleški pregovor: Times is money —

Štrajk poštnih in brzojav. uradnikov na Francoskem.

PARIZ 18. (Ag. Havas). Vlada je sklenila odpustiti daljnih 46 štrajkujočih poštnih uradnikov.

PARIZ 18. Odbor delavske zveze je v minoli noči sklenil pozvati vse pariške zadruge, naj se pripravijo na štrajk. Odbor se zopet sestane danes popoldne, da ukrene daljne odredbe.

Otvoritev finskega deželnega zbora.

PETROGRAD 18. — Jutri bo otvorjen novi finski deželni zbor, v katerem imajo zopet večino opozicijske stranke. Od 200 poslancev je namreč 85 socijalistov in 65 mladofincev in Švedov, ki pripadajo protoruski stranki.

Daljni potres.

DUNAJ 18. — Potresni aparati glavne postaje za meteorologijo in geodinamiko so zabeležili včeraj zjutraj močan potres v daljavi 9000 km. Začetek ob 9. uri 16', maksimum ob 9. uri 50' in konec ob 11. uri.

Angleška spodnja zbornica.

LONDON 18. — Spodnja zbornica je z 299 proti 96 glasom vsprejela resolucijo k proračunu glede novih postavkov prihodninskega davka.

Stanje setev na Ograkem.

BUDIMPEŠTA 18. — V prvi polovici meseca maja je zadostno deževje ugodno uplivalo na setve, a se je temperatura 16. maja ohladila in je nastala zamrzlina, od česar so posebno trpeli sadni vrtovi in vinogradi, a v manjših meri zgodnja rž. Radi pozneje nastopivega topllega vremena so se zimske in posebno poletne setve zboljšale, vendar ne toliko, da bi bili splošno zadovoljni. Zimska pšenica je tudi danes še slaba in je težko upati na zadovoljiv pridelek. Rž je na največjih krajih redka, a ipak boljša nego pšenica pod normalno poprečnostjo.

Pittsburg 18. Neodvisne jeklarne so prijavile svojim 35.000 delavcem, katerim je bila v minolem mesecu mezda znižana za 10%, da stopijo 1. julij a zopet stari mezdni tarifi v veljavo, ker se je trgovinski položaj zopet zboljšal.

Wiesbaden 18. Državni kancelar knez Bülow je danes zjutraj prispel semkaj in se je nastanil v kraljevem gradu. Predpoludne je državni kancelar poročal cesarju Viljemu.

Rim 17. Papež je danes vsprejel v avdijenci olcuškega nadškofa dr. Banerja.

Iz državnega zbora.

Masarykov nujni predlog.

DUNAJ 18. Masaryk je nadaljeval v petkovi seji začet govor o veleizdajniškem procesu. Govoril je preko dve uri in dokazoval da sloni cel proces na brošuri obrekovalca Nastića, ki ne dokazuje ničesar.

Silvester je izjavil, da je predlog Masaryka nesprejemljiv. Nemško-narodna zveza bo glasovala proti nujnosti.

V debato o nujnosti Masarykovega predloga je posegel tudi minister za predsednik baron Bienert. Izjavil je, da v predlogu niso navedeni niti dokazi, koje bi moral aneksijski odsek pregledati, niti so navedene osebe, ki so te dokaze navedli. Tudi pozorišče namišljene veleizdaje je navedeno le zelo negotovo. Brez ozira na te težkote, ki bi postavile aneksijski odsek pred skoro nemogočo nalogo, je na podlagi naših zakonov edino le stvar sodnije, da zasledujejo sledi veleizdajniškega gibanja na našem državnem ozemlju. Morali bi se torej odpovedati eni najdrago-

čas je denar. Filozof Ruskin dokazuje sicer neamiselnost te priložnice, ali nekaj resnice leži vseeno v njej.

Pokazalo se je v zadnjem času, da električni tramvaj nikakor ni tako slavna pridobitev mestu, kjer promet vedno narašča, kakor se zdi na prvi pogled. V nemškem mestu Lipsko kakor po nekaterih drugih so se ponovno oglašali prav resni klici, da naj se električno počestno železnico docela odpravi, sli pa se je vsaj omeji na nekatera posebne ulice, kajti ravno ona ovira s svojim tirom, ki mora biti vedno svoboden, s svojo napeljavo električne sile in a hitrico svoje vožnje ostali promet zelo.

London ima počestnih železnic jako malo, skoro nikjer ne leži po cestah tir. V nekaterih prav izjemnih, le v par smereh je izveden električni tramvaj. Vodi v nekaterih radialnih žilah, ki vodijo v zunanje okraje mesta in potem nekaj časa ob Temzi. Po modernih kontinentalnih pojmih je tako mesto malo napredno, ali kadar-koli je še nastala tu in tam kolizija zaradi oviranja splošnega prometa po cestnih železnicah, še vedno so navajali za vzgled — London.

cenejih naprav državnega življenja, ločitvi med zakonodajo in državno upravo, da bi stopila zbornica ali kak njen odsek v funkcijo sodnij ali državnih pravdnistev. Ker se gre tu za predmet pravosodja druge države, je vsako tozadevno umešavanje od naše strani izključno in se mora ministerki predsednik tudi s stališča mednarodne uljudnosti in lojalnosti vzdržati vsake osebne izjave o procesu, ter se izreči imenom vlade proti meritornemu predlogu.

Zbornica odklonila Masarykov nujni predlog.

DUNAJ 18. Poslanska zbornica je odklonila Masarykov nujni predlog glede zagrebškega veleizdajniškega procesa. Tekom debate je ministerki predsednik baron Bienert izjavil, da je toliko iz juridičnih vzrokov, kakor tudi iz mednarodne kurtuvazije in lojalnosti vsako umešavanje od naše strani nedopustno, radi česar se mora izreči toliko proti nujnosti predloga kolikor tudi proti stvari sami.

Hrvatski govorniki so označili zagrebški veleizdajniški proces kakor nedostojen politični manevar proti srbsko-hrvatski koaliciji.

Posl. Pernerstorfer je imenu socijalnih demokratov izrazil od Madjarov zatiranim Hrvatom in Srbom, svojo simpatijo, katerim naj se kakor ostalim narodom podeli svobodni gmotni in duševni razvoj v državi.

Državni zbor odgojen.

Nečelniki kluba so na konferenci sklenili, da se bo prihodnja plenarna seja vršila 2 junija, da se nudi v tem času proračunskemu odseku priliko, da nepretgoma razpravlja o državnem proračunu.

Naše više deželno sodišče

Te dni ima biti imenovan na našem višem deželnem sodišču več viših svetnikov, katerim imajo slediti v kratkem še drugi.

Ta imenovanja so velike važnosti ne samo za uradnike in za justično upravo, temveč brez dvoma tudi za občinstvo: saj je više deželno sodišče najvišja sodna oblast v kronovini, kateri je izročeno pravosodstvo v II. instanci v večih civilnih in kazenskih pravnih. Naravno je vsled tega, da se za taka imenovanja zanima v drugih kronovinah tudi širša javnost. Ne bo se nam torej smelo šteti v zlo, če se tudi mi nekoliko pobavimo s tem vprašanjem, ki se v marsikaterem oziru tiče vitalnih interesov našega prebivalstva.

V prvi vrsti moramo zahtevati, da se imenuje dovoljno število slovensčine, oz. hrvaščine zmognih svetnikov. Sedanje razmere absolutno ne smejo in ne morejo več dolgo trajati. V kronovini, v kateri je večina prebivalstva slovenske oz. hrvaške narodnosti in kjer prihaja vsled tega lepo število slovenskih, oz. hrvaških spisov na više sodišče, ni sedaj možno sestaviti senata, v katerem bi vsi člani razumeli naš jezik. Vsled tega se vršijo tam prizivne razprave pred senati, v katerih sedijo po eden, dva ali celo 3 votantje, ki niso zmogni, da bi umeli slovenske referate in seveda tudi ne morejo slediti izvajanjem slovenskih odvetnikov.

Posledica temu je tudi, da se že kako poldrugo leto sem ne razglašala nobena prizivna razsodba takoj po dovršeni razpravi, temveč da jo stranke dobivajo še-le po mnogih tednih v spisanih odpravkih. Votanatom treba namreč še-le v posvetovalnici tolmačiti, za kaj se pravzaprav gre, senatni predsednik pa ni zmognen da bi razsodbo v slovenskem jeziku razglasil.

Kakor čujemo, so imeli slovenski odvetniki do zdaj potrpljenja, ker se jim je zatrdjevalo, da je to le predhodno stanje; gotovo

Vehikelj, ki je nadomeščal počestno železnico, je bil do zadnjega časa omnibus s svojimi močnimi konji; veliko konkurenco mu dela sedaj par tisoč avtomobilov, ki prodirajo zmagonosno na vsej črti. Kar pa ima London železnic, te tako vse ali globoko pod zemljo ali pa visoko gor na obokanih viaduktih.

Omnibus, po londonski kedažo „bus“ imenovan, ima svoje glavne sedeže na strehi in nič lepšega ni, nego voziti se, tam gori sedeč, iz ene smeri v drugo. Najlepši in edino možen pregled po ulicah je od tam. Cene so zelo nizke in voz obstaja ob vsaki potrebi. Znamenje z roko ali palico zadostuje. Po obljudenih ulicah in glavnih progah jih je toliko, da tvorijo cele vrste. Na križišču jih je kdaj možno naštetii naenkrat do petdeset in celo več. Kotičaj vozi zelo sigurno. Sedi tik pod streho. Tujcu, ki sedi za njim, je zelo postrežen z različno razklado.

Vrlo so se obneali avtomobili, ki vozijo hitreje, so večji in nič dražji. Nekateri so na petrolej; druge goni električna sila, ki jo nosijo s seboj v posebnih akumulatorjih. Posebno letošnjo zimo, ko je zapadel nenadoma

pa bo morala nehati vsaka potrpežljivost če ne bi imenovanja napravila konec temu nevšečnemu stanju.

Stranke — in to brez razlike narodnosti — imajo nadalje interes na tem, da sodniki umejo tudi stvar, to je, da so dobri sodniki! Kdor aspirira na mesto višega svetnika, mora te službe bititi tudi vreden! V tem oziru je bil pok. Gertscher zelo vesten in natančen. Na važna mesta je predlagal le ljudi, od katerih je bilo pričakovati, da bodo poverjeno jim nalogo tudi res izpolnjevali. Lenuhi in slabi juristi niso našli milosti v njegovih očeh. Kakor se čuje, hoče se pa sedaj uesti v tem oziru nekako novo prakso. Ljudje, ki v vsem svojem življenju niso nikdar nič delali in ki se jih je le iz usmiljenja puščalo naprej služiti, imajo biti potegajeni na svetlo in postavljeni na mesto viših deželnih svetnikov! In to samo za to, ker je minola že lepa vrsta let, od kar so nastopili sodno prakso. Tako postopanje je sicer zelo komodno, ker si kompetentni faktorji prihranjajo vsako preiskovanje o zmognostih dotičnih kandidator, gotovo pa ni pravično. Pravičnost ne obstoji v tem, da se z vsemi enako postopa, temveč v tem, da se s vsakim postopa takó, kakor zasluži.

Kdo naj se še trudi in muči, kdo naj se še izpopolnjuje, ako se imenuje na važna in odgovorna mesta tudi ljudi, ki so se izkazali nesposobne za vsako resnejše delo? Gospodje, ki jih je pok. Gertscher potegnil iz kacega furianskega gnezda v Trst, ker niso bili sposobni niti za vodstvo kacega majhnega okrajnega sodišča, naj nastopajo sedaj kakor prizivni sodniki v najvažnejših pravnih! Ako bi se res nameravalo kaj takega, bi to ozlovoljilo vse resnično marljive uradnike ene in druge narodnosti in bi jim moralo vzeti veselje za nadaljno delovanje.

A tudi občinstvo ima pravico da nastopi proti temu. Visoki gospodi je seveda vse eno, ali je razsodba pametno napravljena ali ne; za stranke pa so nesposobni sodniki prava nesreča. Sodišče ni nikako zavetišče za lenuhe, temveč svetišče pravice, v katerem bi smeli služiti le vredni možje!

Toliko za danes! Ako se nas morda ne bi hotelo uesti, bi spregovorili prihodnjé nekoliko bolj jasno in brez vsacega ozra.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Zagreb 17/5.

(53. dan razprave.)

Ob otvoritvi razprave je podal predsednik izjavo, ki sem jo vam sporočil že brzojavno. (Glej včerajšnju številko). To izjavo predsednika so toženci, branitelji in občinstvo vsprejeli ledeno-hladno.

Pozvana je bila 4. obtoževalna priča 57-letni posestnik Matija Žgur iz Struge. Nekoč, med volitvami, je čul klice „Živela Srbija, abzug Hrvatska“. Tudi so mu drugi pripovedovali, da se med ljudstvom pripoveduje, da bo kraj Peter kedaj vladal nad temi deželami. Ko je hotel branitelj Lukinić staviti priči neka vprašanja, je odgovoril priča: „Ne dam se vjeti od vas.“ Branitelj dr. Lukinić: „Če je to, kar govorite, resnica, vas ne morem vjeti.“ (Veselo). Po nekih vprašanih braniteljev dra. Popovića in dra. Petračovića je hotel tožence Bekić reflektirati na izpoved prič. Ko pa je omenil, da ga je priča prosil, naj mu pri srbski posojilnici preskrbi posojilo in mu za to obljubil zaustav-

visok sneg so želi velike triumfe: konji so odrekli, le avtomobil si je napravil vstrano pot v snegu. Seveda so tudi pri avtomobilu glavni in najlepši sedeži vrhu strehe.

Svoje posebno ime imajo in zares jako originalni se tisti vozovi izvoščakov, v katere je vprežen po en sam čil konjič in ki jih nazivljejo cabs. Voznik nima svojega kozla pred vozom, torej med konjem in passzirjem, ampak sedi visoko gori in popolnoma zadaj za vozom, tako, da gleda preko strehe in tudi vajeji so izpeljane preko nje. Od tega vzvišenega mesta ima izvrsten pregled po vsej okolici in če želi govoriti s svojim gostom ali sprejeti novo naročilo, potem odpre linico na krovu voza in skozi to luknjo v strehi se domenita voznik in passzir, kar jima leži na srcu.

Tudi popotniku je odprt najlepši pregled, kajti prednja stran voza je ob lepem vremenu popolnoma odprta, ob dežju in mrazu je zaštrta z veliko šipo. V cabu sedeč si ogledava lahko tujec brez najmanjšega napora vse zunanosti mesta. Potrebna pojačila se dajajo dobrovoljno skozi strehino luknjo. (Zvršetak tega članka pride.)

kom poziv, da tudi med drugimi vzbujajo smisel za važnost tega našega društva, da bo nadalje ravilo, vedno lepše napredovalo in čestelo po svojem geslu: v slogi je moč!

Iz računskih sklepov za upravno leto 1908 posamejnoma, da je imelo društvo 46.046 K 96 stotink dohodkov, 45.631 K 68 stot. troškov, torej skupnega prometa 91.678 K 64 stot. Bolniški zaklad izkazuje premoženja 48.178 K 72 stot., upravni zaklad pa 37.341 K 47 stot. Skupno premoženje iznaša torej 85.523 K 11 stot.

V novi odbor pa so bili izvoljeni: Predsednik: Prof. Matko Mandič. Odborniki: Andrejčič Fran, Bandelj Dragotin, Baša Josip, Besednjak Fran, Bires Alojzij, dr. Brčić Fran, Cink Josip, Durnik Josip, Hlad Josip, Hvastja Ivan, Jaklič Ivan, Kjuder Alfons, Klun Ivan, Krizmančič Andrej, Lestan Fran, Levičar Ivan, Perhac Jakob, Pertot Silvester, Primožič Fran, Trtnik Anton, Vidmar Ignac in Zorko Anton.

Namestniki: Fabjančič Ivan, Kervin Josip, Lestan Martin, Venuti Just, Verbe Ivan in Vork Dragotin.

Pregledovalci računov: Besednjak Ivan, Mavrin Miha in Živic Ignac.

Razsodišče: Hrvatini Miha in Prelec Štefan.

Zborovanje se je izvršilo v najlepšem slogu.

Tudi mi kličemo temu društvu, ki ima v kroniki častnega svojega življenja zabeleženih nemalovrednih zaslug ne le za slovenskega delavca, marveč za vso slovensko stvar v Trstu živi, rasti in razcvitaj se!

Ljudska predstava v Narodnem domu pri Sv. Ivanu. Še enkrat in sicer zadnjikrat v tej sezoni nas razvesele vrli umetniki slov. gledališča v Trstu svojim nastopom v veselji igri „Njegova hišna“, ki jo priredijo v četrtek v „Narodnem domu“ pri sv. Ivanu. Prežalostno bi bilo slovo z igre „Graničari“, ki nas je ganila do solz, zato se sestanemo vsi v četrtek, da se poslovimo v veseljem razpoloženju.

Krasna igra, ki jo je dala g. Danilora za nje častni večer, je izredno ugajala, a premnogi se je niso mogli udeležiti radi skrajno slabega vremena, zato naj gotovo pridejo v četrtek ob 5. uri pop. — Vrli sv. Ivančani naj se tudi takrat pokažejo kakor zadnjič, ter naj se udeleže predstave v polnem številu.

Ugodna prilika je tudi za gornjo okolico. Nadejamo se torej, da bo lepa svetoivanska dvorana polna, da se tako dostojno poslovimo v tej sezoni od naših gledaliških umetnikov.

Sedeži bodo prevideni s številkami, tako da ne bo nikake zmešnjave. — Začetek ob 5. uri pop. Vatop. 60 st. sed. I. vrste 60 st. a II. 40 stot.

Skrajni čas je že! Kakor javljeno, priredi naš „Sokol“ v nedeljo dne 4. julija t. l. veliko sokolsko slavnost na Opčinah, združeno s I. sokolskim zletom vseh primorskih slovenskih sokolskih društev.

Slavnost bo obstojala iz obhoda Sokolov teledavbe, petja in razne druge zabave.

Tega velepomembnega dne prihite k obali Jadranskega morja Sokoli, razna narodna društva in gostje od vseh strani naše slovenske domovine, kjer bo krepki sin pianin nudil prijateljsko roko živahnemu bratu nižave.

Kako velikega pomena je za nas Sokol v zdravstvenem, moralnem in narodnem pogledu, menda ni potreba še le tu povdarjati. Ali priznati moramo pri vsem tem britko resnico, da vlada za to toli potrebno in koristno društvo še vse premalo zanimanja. — Trst bi lahko imel eno prvih sokolskih društev na Slovenskem, v katerem naj bi se zbirali vsi oni, ki imajo srce za čili, duševno in telesno razviti slovenski rod, oni, ki jim bije srce za svobodo, enakopravnost in bratstvo!

In zato imamo polno poverda, da opozarjamo že danes tržaške Slovence, na veliko sokolsko slavnost na Opčinah. Pripravijo naj se v velikem številu na ta redki praznik. — Posebno polagamo na srce, da si onega dne stari in mladi Sokoli nadenejo društveni znak sokolski krog. Komar je le možno, naj si nabavi krog, a kdor ga že ima, naj onega dne nikar ne pride na slavnost v navadni ali kakik drugi športni opravi, temveč v sokolskem kroju. Sramota bi bila, da bi z nami glede sokolskega kroja konkurirala kakva vasica.

Na delo torej, vi Sokoli in njega prijatelji, kajti — skrajni čas je že!

Skupna vaja za izlet na grob pesnika Simona Gregorčiča bo prih. četrtek dne 20. t. m. ob 2. uri pop. v prostorih „Trg. izobr. društva“ ul. S. Francesco št. 2.

Vse gg. pevke in pevci, ki se udeleže izleta so vabljeni, da se te vaje gotovo udeleže.

Kdor se želi pridružiti izletnikom, naj se omenjenega dne prijavi istotam. — Navadna skušnja danes od pade.

Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ima svoj redni občni zbor v ponedeljek dne 24. t. m. ob 8. uri zvečer v šoli, ulica S. Francesco št. 2. z običajnim vspeedom. K obilni vdeležbi vabi Odbor.

Tržaška podružnica „Slov. plan. društva“ vabi vse svoje člene in prijatelje prirode na celodnevni majnikov izlet, ki ga priredi v nedeljo dne 23. maja na Artviže in v Slivje. Odhod iz Trsta z vlakom drž. žel. (Sv. Andrej) ob 7. uri in 8 minut zjutraj do Redika. Iz Redika peš na Artviže in v Slivje. V Slivjah ogled zanimivega, skalnega

vhoda v orjaško jamo „Dimnice“ itd. Povrat v Trst proti večeru iz Herpelj z vlakom. Za ta izlet se je priglasiti rediteljema: Jos. Hočvarju (G. Galatti 18) ali Iv. Bandiu (Rojan 78) pisмено ali ustmeno.

V slučaju neugodnega vremena izlet odpade.

V Bazovici se otvori jutri ob 4. uri pop. „Gospodarsko društvo“.

Daljni potres. Na tukajsšem c. kr. pomorskem observatoriju so v ponedeljek predpoludne zabeležili potresni instrumenti daljni potres, katerega ogojišče leži proti vzhodu 3100 km daleč. Začetek ob 9. uri 17'40", maksimum ob 9. uri 27'38", konec ob 10. uri 28' zjutraj.

Tržaška mala kronika.

Pobalinska zabava. Na trgu Stare Barriere je stal v nedeljo popoldne 13-letni fantič Marij Vodopivec, ki je našel strašansko zabavo v tem, da je mimoidočim ženskam vtikal pslico med noge. Revice so padale kakor snop druga za drugo. Stori je tudi tako s soprogo zidarja Frana Reguca. A takrat mu je slabo zapredla; kajti mož je bil tik za ženo in je prismočil fantolinu tako klofuto, da se je z nogami navzgor prekucnil na tla.

Težka nezgoda otroka. — Sprejet je bil včeraj v bolnišnico 4-letni Silvester Otto, stanujoč v Šklednju št. 38, ki je igraje se padel na špičo železnega droga. Raztrgana so mu bila mada in čreva so mu padala ven.

Čuden kavelj! Predsinočnjem ob 11. uri je prišel 38-letni Fran Brundula na policijski inspektorat v ul. Chiozza in je arogantno zahteval, naj mu povejo, kje da se nabaja njegova „morozča“. Ker je bil precej natrkan, so ga pridržali čez noč in v jutro kaznovali v 48 ur zopora, kar je radostno sprejel.

Radi kvartanja. — Leopold Smodlik, 19-leten natakak iz Dunaja, je znan po svojem silovitem značaju. Predsinočnjem ob 11. uri se je nabajal v gostilni „Alla Citta di Leoben“, kjer je kvartal z nekim Luko Tomasch. Radi igre je med istima nastal prepir, pri kateremu je tudi drug natakak interveniral. Smodlik, ki je bil kriv na rabuki, je bil slednjič izgnan iz gostilne z izgubo erega zoba.

Bezna ljubosumnost. Predminolo noč ob 12. uri je 26-letni delavec Dominik Žbna pretepel v veži hiše svoje ljubico na najbrutalnejši način, in to iz ljubosumnosti. Na vpitje ženske, ki stanuje v isti hiši, je prišelka njena hišna gospodinja, proti kateri je Žbone tudi začel razsajat. Ko sta se konečno obe ženski zatekli v stanovanje, je Žbna s kamnom ulomil ključavnico in udrl v stanovanje, kjer je nastal grozen šunder. Konečno je prihitel redar ki je rabijatnega fanta spravil v lukojo.

Mladinstveni tat. Včeraj zvečer je bil na trgu Bariera vecchia ustavljen od redarja 11-letni Dominik Tornello iz Bari, ki je ponujal na prodaj par čevljev, gotovo plen kake tativine. Fanta so izročili domačinom in čevlje so zaplenili.

Koledar in vreme. — Danes: Celestin pap. — Jutri: Vnebohod Kristov — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 24° Cels. — Vreme včeraj: lepo, zvečer veter.

Vremenska napoved za Primorsko: Lepo, večinoma jasno. Zmerni vetrovi. Vroče.

Društvene vesti.

Televadno društvo tržaški Sokol v Trstu.

Oni bratje, ki so bili izvoljeni v odbor za prireditev Sokolske slavnosti na Opčinah so vabljeni, da se zagotovo in v polnem številu vdeleže I. skupne seje, ki se bo vršila danes (aredo) ob 9 uri zvečer v restavraciji Narodnega doma. Na zdar!

Novo voljeni odborniki „Delavskega pod. društva“ so vabljeni, da se udeležijo v petek dne 21. t. m. ob 8. uri zvečer odborove seje.

Darovi.

Na nedeljskem sokolskem izletu na Opčinah nabrala je sokolica za žensko podružnico sv. Cirila in Metoda 6 K 70 stot. — Denar brani uprava lista „Edinosti“.

Vesti iz Goriške.

Iz Kazelj nam pišejo: Bralno in pevsko društvo „Dneva žar“ v Kazljah je priredilo svojo prvo veselico v nedeljo, dne 9. maja t. l. Veselica se je obnesla izborno in v popolno zadovoljnost navzačega občinstva. Zaradi tega si šteje odbor bralnega in pevskega društva „Dneva žar“ v prijetno dolžnost se najiskrenejše zahvaliti pevskemu društvu „Zorislava“ iz Sežane in bralnemu-pevskemu društvu „Tomaj“ iz Tomaja za prijazno sodelovanje pri naši prireditvi. Dalje se prisrčno zahvaljuje

DVORANA ZA SODBENE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba ki se bo vršila danes 19. t. m. od 9. do 12. ure predp.

Čifoniers nočne omarice in umivalnik iz svetlega lesa z mamorom in ogledalom, divan naslonjači, steklene omare, kronometrična ura z utežami, modiljoni s zavesami, stolico s posn. usnjem, okrogla in ovalna miza, alike, in svetilka za obesiti.

Največja zaloga stekla in porcelana :::
Popolnoma konkurenčne cene. za domačo rabo in gostilne.

JAKOB !!
.. HIRSCH
TRST - ulica Cavana 15
(nasproti škofijski palači)

Vrsta vrčka št. 5   Telefon 13-50   Vrsta vrčka št. 14

Rodolphe Maas, Trst, ul. Farneto 38

Olje za stroje, cilindre, dinamo, motore itd. itd. posebno za žage na paro in mline.

Bombaž za čiščenje strojev.

TELEFON 11-45.

AMERIK. ZOBOZDRAVNIK

Dr. Leopold Mráček v Trstu, Corso 17

od 9-1, 3-6   od 9-1, 3-6

Plombe iz zlata, porcelana, srebra itd. vse po najmoder. metodah.

UMETNI ZOBI v zlatu, kavčuku z ozobno ploščico ali brez nje po amerikan. sistemu in po lastni patentirani metodi. Krone na zobe iz zlata ali aluminija.

Izdiranje zobov brez vsake bolečine.   Reguliranje slabo zraslih zobov.

12-letna praksa na klinikah na Dunaju, Berlinu, Lucernu in New-Yorku.

POZOR!!

Rabite kak dar ZA BIRMO? — Tega lahko kupite - po najnižji ceni

in v prodajalnici ur in zlatanine

Josip Oppenheim

Trst. - Corso št. 5 - Trst.

Pazite na naslov. - Govori se slovensko.

ZA BIRMO!

GIACOMO PALUELLO
zlatar in draguljar
Trst - ulica Nuova 42 - Trst

Izvršuje naročbe in popravljanja v lastni delavnici. — Prodaja in me-

nuje zlato, srebro in dragulje. ::

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidom. Jeden omet za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani v lekarni

Praxwarer „Al due Mori“ Trst, veliki trg

Na Najvišje Povelje Njeg. C. in. kr. Apost. Veličan.

XXXIX. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v totranski državni polovici.

Ta državna loterija, ki je v Avstriji edina postavno dovoljena nudi 18.399 dobitkov v gotovini za skupni znesek 513.600 kron.

Glavni dobiček **200.000 kron** Glavni dobiček

Žrebanje se vrši nepreklicno 17. junija 1909.

Srečka stane 4 krone.

Srečke so na prodaj v oddelku za državne loterije na Dunaju, III. Vordere Zollamtstrasse 7, loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, davčnih, poštnih, telegrafskih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za prodajalce srečk brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

C. kr. Doh. Loterijsko Ravnateljstvo
Oddelek za državne loterije.

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega)   Telefon št. 1402

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Priroja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliče, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakeve; čevlje, vence iz umetnih cvetic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE.   Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se ujudno pripočajo **HENRIK STIBELJ in drugi.**

Prodajalnica manufaktur. blaga

ENRICO de FRANCESCHI

— TRST —

ulica Nuova 53 — vogal Piazza Goldoni — s podružnico —

ulica delle Poste 10 - vogal ul. Valdirivo

Velika izbira bombaževin in volnenega blaga, perila za moške, ženske in otroke, pletenin, nogovic in drobnih. Cene zmerno. predmetov Cene zmerno.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

ŽGALNICA KAVE

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

Proda se ali odda v najem

Dvorec na Furlanskem

obstoje iz 6 sob, kuhinje, kleti, podstrešja, kmečke hiše, hlevov, senjaka, velike ločne šitnice, velikega dvorišča z vodnjakom in vrtom s sadonosnimi drevesi. Na željo se proda tudi veliko posestvo tik dvorca.

LUIGI FONDA - TRST

Pojasnita daje: **ULICA GIOACHINO ROSSINI ŠT. 28.**

Novi slovenski ceniki :::

dvokoles, šival. in kmet. strojev, gramofonov in vsakovrst. plošč. itd. franko. Izvršuje se tudi poprave Na-slov pri: **Batjeju, Gorica**

Hotel Balkan 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopeiji, Cene zmerne, Počkaj & Kögl. Hotel Balkan

mo vsemu p. n. občinstvu, ki se je odzvalo našemu vabilu in je s svojo cenj. udeležbo omogočilo deustv. lep uspeh.

Posebno pa se še zahvaljujemo na tem mestu vsem onim, ki so preplačali vatopnino, oziroma kaj darovali ali doposlali društvu.

Posebno nas veseli, da se nas je spomnil naš rojak in vrli rodoljub Gregor Zidar, trgovec in posestnik v Tratu, s primernim darom v spomin na lepo vspelo veselico.

Iz srca hvaležni kličemo vsem: Hvala!

Par besed na adresu železničnih strojevodij. Ozirom na notico iz Povirja priobčeno pod tem naslovom v 135 št. našega lista od 13 t. m., je prišel v naše uredništvo strojevodja g. Josip Jeller z zahtevom da trditve v tej notici, da je strojevodja vlaka, ki je dne 10. t. m. ob 5. uri popoldne vozil blizu Divače, polival žival z vrelo vodo tar, da je to že večkrat storil, nikakor ne odgovarja resnici.

To dokazujejo nastopna dejstva:

Ob 5. uri je bil vlak še na postaji v Divači. On, strojevodja Jeller, ki je vozil onega dne, vozi na tej progi še le zadnje dni, in je od 10. t. m. vozil še-le dvakrat. Tudi nima nikakih aparatov da bi mogel spuščati gorko vodo na žival. Tega pa ne more storiti strojevodja tudi zato, ker živina, čim se bliža vlak, beži brže od proge. Slednjič je on — Jeller — preresen človek, zavedajoč se svoje velike odgovornosti da bi mogel misliti na take nagajivosti in otročarije.

Tako je naglašal g. Jeller in mi radi ustrezamo njegovi želji.

Čevljarji tečaj priredi od 1. junija do 13. julija t. l. v Ajdovščini zavod za pospeševanje obrti. Poudarjal bo učitelj Hulka. Udeležbe se lahko tudi čevljarji iz okolice.

Automobilov ne more trpeti 32 letni krojač G. Sandri. Ko se je peljal skozi Villa Vicentina neki Guido Bruner v družbi drugih gospodov, je vrgel Sandri velik kamen v avtomobil ter razbil šipo. Za to je bil klican pred sodnike, ki so mu prisodili 4 mesece težke ječe s postom in trdim ležiščem vsak mesec.

Sežana. Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda je volila na sedmem letnem občnem zboru sledeči odbor: ga. Anica Bajec, predsednica, ga. Zvezdoslava Delak podpredsednica, ga. Mira Znidarčič, tajnica, ga. Marija Štofa nje namestnica, ga. Milena Pirjevec, blagajničarka, ga. Justina Rožič nje namestnica. Pododbornice gospe: Vekoslavava Rebek, Franja Gulič, Rozina Konte, Ivanka Škrj, Janja Štofa, Zofija Renčelj.

Iz poročila blagajničarke posnemamo, da se je poslalo osrednji družbi v Ljubljano za leto 1908 K 420. Podružnica priredi prvo ali drugo nedeljo junija veliko vrtno veselico, katere vsopred bo obsegal pirske in godbene točke, srečkanje, šaljivo pošto in ples, dočim bodo narodne dame prodajale razne dobre reči v cvetličnih šotorih. Veselica obeta postati lep narodni praznik, ker je veselični odsek sklenil naprositi razna društva za sodelovanje in vlada vsestransko zanimanje. — Podrobnosti sledijo pravočasno.

V kript ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Sežani so nabrale: Gospica Mici Anfova K 16'60 in sicer nabiralnik gostilne Anf K 5, gg. Fran Gregorčič, Alojzij Smolc, Ivo Gorišek, ravnatelj vsak po K 1, učitelja Mervič in Vovk po 50 stot., K 5'60 v veseli družbi pri g. Vranu v Kazljah in K 1 gosp. Ivan Majcen v Štorjah. Gospica Pepica Štofova nabrala K 8 izmed teh darovali gg. Rozman K 2, Vessner K 1, Vtičar K 1 K 4 pri „počunjenci“ terana v Šepuljab. Ga. Ivanka Škrova je izročila K 11'42 katerih K 5 so darovali abstinenti pri polni mizi terana na osmici g. Marka Znidarčič, K 6'42 pa nabrala o priliki slovesa odnosno, prihoda gospic Rožičeve in Staničeve. Hvala zavednim Slovenkam, živele naslednice.

Razpis dražbe. Radi oddaje 8318 m dolgega na 212.273 K 94 stot. proračunjenega I. in II. oddelka cestne gradbe Golobrd-Britof se bo vršila dne 29. maja t. l. ob 10. uri predp. pri c. kr. okraj. glavarstvu v Gorici javna dražba s pismenimi ponudbami.

Meščanska straža v Sv. Križu na Vipavskem priredi dne 23. maja plesno veselico na planem blizu železniške postaje. — K plesu bo sviral oddelek vojaške godbe 47. pp. iz Gorice. Čisti dohodek se uporabi za društveno zastavo.

Vesti iz Kranjske.

Sezona na Bledu je pričela s 1. majem, a že pred 1. majem je bilo nekoliko gostov. Zavira njih prihod nestanovitno vreme.

Nevarno obolet je deželni poslanec Mirko Perhac v Vipavi. Zadnji čas se mu je začelo obračati na bolje.

Razne vesti.

Ogenj v vojaškem skladišču. V ponedeljek je gorelo v zagrebškem vojaškem skladišču. Ogenj je uničil sena za 40.000 K.

Požar je popolnoma uničil veliko vas Radšin pri Budjevecih na Češkem. Edino šola ni zgorela.

Zgorel je parni mlin v Irđiji pri Oseku. Škoda znaša 120 000.

Mali oglasi.

Udovec 44 let star, v definitivni službi, z letno plačo K 2400 in pravico do penzije, s tremi otroci, starimi od 11 do 15 let, se želi seznaniti s pridno gospodično ali udovo, katera je v kuhinjskih in ročnih delih nekoliko izučena, brez otrok in z nekoliko premoženjem, ki je že prestopila 28. leto, v svrhu ženitve. Natančen naslov s sliko se prosí pod „J. Z. 1654“ poste restante glavna pošta v Trstu. 928

NOVA MESNICA

Trst, ulica Belvedere 40 Prodaja se goveje meso prve vrste, kakor tudi grajsko meso, najfineje telečje in jančje, kokoši, vampe in osoljeni jeziki. — Vse po najzmernejših cenah. Udani G. Sovrano.

Advertisement for Zvrčka Adolf Kostoris, a clothing store in Trst, via San Giovanni 16, 1. nad. It features an illustration of a man in a suit and offers various clothing items at reduced prices.

Advertisement for 'darove' (gifts) featuring an illustration of a woman in a dress. It promotes gifts for children and offers a special price for a suit.

Advertisement for 'Prvi urad za revizijo prizive in inform.' (First office for conscription review and information) located at Trst, ulica dell'Istituto 10, III., 5.

Large advertisement for Bohinec & Co. clothing store, featuring the text 'Spomlad. novosti izgotovljenih oblek za dame gospode in otroke' and 'Obleke po meri.' It includes the address Via delle Torri 2 and Via S. Lazzaro 17.

Small advertisements including 'Proda se' (modern bedroom furniture), 'Skoraj' (concert instrument), 'Kdor' (piano), 'Naznanjam' (announcement), and 'Zaloga' (warehouse).

Advertisement for Caro & Jellinek, a furniture and interior design company, featuring an illustration of a carriage and listing various services.

Advertisement for wine ('Zaloga poreškega vina') and other goods, listing prices for various types of wine and spirits.

Advertisement for F. Costantini, a clothing store in Trst, ulica S. Lazzaro 15, offering various types of oil.

Advertisement for 'PRVA IN EDINA' (first and only) office for military matters, located at ulica Bachi št. 12, II. nad.

Advertisement for dental services ('Umetni zobje') by Dr. J. Čermák in G. Zscheher, located at ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Advertisement for 'Tovarne in delavnice pohištva in stavbenih izdelkov v SOLKANU pri Gerici' (Furniture and construction workshops in Solkan).

Advertisement for 'Mizarska zadruga v Solkanu' (Carpenter's cooperative in Solkan) and 'Osrednje ravnateljstvo' (Central management office).

Advertisement for 'Brz.: ZADRUGA - Trst' (Fast: Cooperative - Trieste) offering postal services and other products.